

Rådsbeslut om förhandlingsmandat för kommissionen att med USA omförhandla importkvoten för nötkött från djur som inte behandlats med vissa tillväxtbefrämjande hormoner

Utrikesdepartementet

2018-10-05

Dokumentbeteckning

COM(2018) 332 final

Rekommendation till RÅDETS BESLUT om bemyndigande att inleda förhandlingar om ett avtal med Amerikas förenta stater om import av nötkött av hög kvalitet från djur som inte behandlats med vissa tillväxtbefrämjande hormoner

Sammanfattning

I sin rekommendation till rådsbeslut begär kommissionen förhandlingsmandat

för att med USA omförhandla importkvoten för nötkött från djur som inte behandlats med vissa tillväxtbefrämjande hormoner. Kommissionen meddelar

att avsikten inte är att EU:s förbud mot hormonbehandlat nötkött som sådant ska påverkas på något sätt. Kommissionen aviserar i förhandlingsdirektiven att en förhandlingslösning kan innebära att en landspecifik kvot tilldelas USA.

Samtidigt hänvisas till att en överenskommelse med USA ska respektera relevanta WTO-regler. Den totala kvoten om 45 000 ton ska inte höjas.

Bakgrunden till kommissionens begäran om mandat till förhandling bottnar i den tvist som USA och Kanada inledde mot EU inom ramen för WTO och som EU förlorade inom väsentliga delar. Regeringen ser positivt på kommissionens begäran om förhandlingsmandat och att EU förhandlar fram en lösning med USA.

1.1 Ärendets bakgrund

Bakgrunden till kommissionens begäran om mandat till förhandling bottnar i den tvist som USA och Kanada inledde mot EU inom ramen för WTO. USA och Kanada motsatte sig EU:s importförbud för nötkött från djur som behandlats med tillväxthormoner. USA och Kanada hävdade att det inte fanns några vetenskapliga belägg för att kött från djur som behandlats med tillväxthormoner utgjorde ett hot mot mänsklig hälsa. Såväl WTO-panelen som överprövningsorganet i WTO kom fram till att EU:s regler stred mot WTO:s SPS-avtal som innehåller krav på att införande av hårdare regler än vad som rekommenderats av standardiseringsorganen, måste stödjas av en riskvärdering. EU rättade sig inte efter utslaget då man ville genomföra ytterligare riskvärderingar för tillväxthormonerna. I juli 1999 införde USA och Kanada strafftullar på 100 % på företrädesvis jordbruksprodukter till ett värde av totalt 116,8 miljoner USD respektive 11,3 miljoner CAD. WTO:s överprövningsorgan fastslog år 2008 att USA hade rätt att bibehålla strafftullar.

Under år 2009 meddelade USA att man planerade att införa en roterande lista över europeiska varor som skulle beläggas med strafftull (bl.a. skulle lingonsylt för svensk del drabbas). EU och USA ingick dock samma år ett "Memorandum of Understanding" (MoU) i syfte att nå en förhandlingslösning i hormontvisten. MoU angav tre olika faser där EU under fas 1 öppnade en tullkvot för hormonfritt nötkött om 20 000 ton vilken ökades på till 45 000 ton under fas 2 (2012). USA slopade helt strafftullarna mot EU under 2011. Under fas 3 var tanken att tvisten slutligen skulle lösas ut. Så har ännu inte skett trots att sista datumet för en lösning sattes till februari 2014. USA hotade i december 2016 med 100-procentiga tullar på 90 europeiska varor, bl.a. lingonsylt och havre. Kommissionen har sedan dess samtalat med USA om en möjlig lösning. USA har framfört att USA:s exportörer förlorat andelar av kvoten till konkurrenter i framförallt Australien och Uruguay. USA framhåller att kvoten inte längre utgör tillräcklig kompensation för vunnen WTO-tvist. Kanada erhöll inom ramen för CETA två kvoter med en samlad kvotvolym på 50 000 ton nötkött varpå Kanada gick med på att avskriva WTO-tvisten gentemot EU.

1.2 Förslagets innehåll

Kommissionen begärde den 3 september 2018 mandat för förhandlingar med USA om en översyn av den befintliga kvoten för import av nötkött från djur som inte behandlats med vissa tillväxtbefrämjande hormoner till EU. I förhandlingsdirektiven aviserar kommissionen att en förhandlingslösning kan innebära att en landspecifik kvot tilldelas USA. Samtidigt hänvisas till att en

överenskommelse med USA ska respektera relevanta WTO-regler. Den totala kvoten om 45 000 ton ska inte höjas. Kommissionen meddelar att avsikten inte är att EU:s förbud mot hormonbehandlat nötkött som sådant ska påverkas på något sätt.

2018/19:FPM3

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Inga effekter på svenska regler.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Inga budgetära konsekvenser.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen är positiv till kommissionens begäran om förhandlingsmandat i syfte att lösa WTO-tvisten om hormonbehandlat kött. Regeringen ser det som särskilt viktigt att värna om en kompensationslösning i en tid när respekten för WTO:s regelverk behöver försvaras. Förhandlingen ska inte påverka gällande eller kommande EU-regelverk som syftar till minskad antibiotikaanvändning i djurhållning.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Utifrån de diskussioner som har skett i rådet har medlemsländer betonat vikten av att kommissionen hittar en WTO-förenlig lösning samt att kvoten inte bör öka.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Förslaget behandlas fortfarande i rådet.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Meddelandet har inte gått ut på remiss.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Enligt artikel 207 punkt 3 samt artikel 218 punkt 3 och 4 ska kommissionen lägga fram rekommendationer för rådet, som ska bemyndiga kommissionen att inleda nödvändiga förhandlingar och ingå avtal med tredje land.

Kommissionen bedömer att subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen inte är tillämpligt, eftersom unionen har exklusiv befogenhet på området för den gemensamma handelspolitiken (artikel 3.1 e i EUF-fördraget). Regeringen delar bedömningen.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Förslaget behandlas för närvarande inom den handelspolitiska kommittén och kommer därefter behandlas i rådet i vanlig ordning.

4.2 Fackuttryck/termer

CETA (Comprehensive Economic and Trade Agreement): Den gemensamma marknaden för Kanada och EU och dess medlemmar.

Importkvot är ett instrument för att höja skyddet av importkonkurrens. Importkvoten innebär en kvantitativ begränsning av införsel av en viss vara vilket minskar tillgången på varan i det aktuella landet. När tullkvoten är uttömd är det fortsatt möjligt att importera varan men det går då inte att yrka på tullkvot eller tullnedsättning som en tullkvot ger utan då utgår andra tullavgifter. Effekten är densamma som för en tull.

SPS-avtal (Agreement on Sanitary and Phytosanitary Measures): WTO:s avtal om sanitära och fytosanitära åtgärder fastställer de grundläggande principer som WTO:s medlemsländer ska följa när de använder SPS-åtgärder. SPS-åtgärder används av länder för att skydda konsumenter mot hälsorisker i livsmedel och drycker, djur mot smittsamma djursjukdomar och växter mot skadegörare.

WTO (World Trade Organization): Världshandelsorganisationen WTO är en internationell organisation skapad med syfte att övervaka och liberalisera internationell handel. I WTO ingår 164 länder vilka tillsammans representerar 98 procent av världshandeln.